

Таким чином, намагайтеся виробити у себе готовність вислухати думку співбесідника та враховувати її під час обговорення. Соціальний педагог повинен систематично тренувати свої навички ефективного слухання, контролюючи свою поведінку під час спілкування, індивідуального консультування клієнтів. Тому уміння слухати – це одне із найважливіших завдань у підготовці майбутніх фахівців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анненкова І.П. Формування емоційної культури майбутнього вчителя у процесі вивчення педагогічних дисциплін: Дис ...канд. пед. наук. – Одеса, 2002. – 240 с.
2. Горбунова Н. В. Технология развития и саморазвития культуры профессионально-делового общения студентов в процессе обучения в вузе (общепедагогический аспект): Дис ...канд. пед. наук. – Саратов, 1999. – 243 с.
3. Казарцева О.М. Культура речевого общения: теория и практика: Уч. пособие. – М., 1998. – 184 с.
4. Локарева Г.В. Художньо-естетична інформація в підготовці соціального педагога до професійного спілкування: теорія та практика: Монографія. – Запоріжжя: ЗНУ, 2007. – 376 с.
5. Рубинштейн С.Л. Общая психология. – Психология и педагогика в профессиональной подготовке сотрудников органов внутренних дел / Ред. А.Ф. Дунаев. – М., 1992. – Ч. 4. – 215 с.
6. Фирсов М.В., Студентова Е.Г. Теория социальной работы: Уч. пос. для студ. высш. учеб. завед. – М.: ВЛАДОС, 2001. – 432 с.
7. Яковлев А.И. Социальная работа как особый вид деятельности. Системный характер социальной работы // Основы социальной работы: Учебник / Отв. ред. В.Д. Павленко. – М.: ИНФРА-М, 1999. – С. 16-26.

УДК 378.36 : 316.64

СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Гладиш М.О., аспірант

Запорізький національний університет

Стаття присвячена дослідженню проблеми процесу соціалізації студента в умовах трансформації сучасного суспільства та взаємодії між цими феноменами. Автор розкриває взаємозв'язок між ними в такій послідовності: сучасна трансформація суспільства – процес соціалізації студентів – роль студентства в суспільстві. Співіснування цих явищ розглядається на території нашої країни. У статті також розкривається негативний та позитивний вплив змін у суспільстві на соціалізацію студентської молоді.

Ключові слова: соціалізація, трансформація, суспільство, умови, студент, розвиток, фахівець.

Гладыш М.А. СОЦИАЛИЗАЦИЯ ЛИЧНОСТИ СТУДЕНТА В УСЛОВИЯХ ТРАНСФОРМАЦИИ ОБЩЕСТВА / Запорожский национальный университет, Украина.

Статья посвящена исследованию проблемы процесса социализации студента в условиях трансформации современного общества и взаимоотношений между этими двумя феноменами. Автор раскрывает взаимосвязь между ними в такой последовательности: современная трансформация общества – процесс социализации студентов – роль студенчества в обществе. Сосуществование этих явлений рассматривается на территории

нашей страны. В статье также раскрывается негативное и позитивное влияние изменений в обществе на социализацию студенческой молодежи.

Ключевые слова: социализация, трансформация, общество, условия, студент, развитие, специалист.

Gladys M.A. THE SOCIALIZATION OF THE STUDENT'S PERSONALITY IN THE PROCESS OF TRANSFORMATION'S SOCIETY / Zaporizhzhya national university, Ukraine.

The article tackles the problem of the society's transformation and its positive and negative impact upon the students' socialization process nowadays. The author's attention is concentrated on defining of these notions, on the relations of these phenomena in the Ukrainian society and on the peculiarities of socialization on the whole. Also the author emphasizes students' role in the modern society.

Key words: socialization, transformation, society, conditions, student, development, specialist.

На сучасному етапі проблеми соціології як науки посідають чільне місце в наукових дослідженнях філософів, істориків, психологів, педагогів та інших гуманітаріїв, які, особливо в роки перебудови суспільного життя, велику увагу приділяють вивченню питань соціальної адаптації, становленню та розвитку молоді в нових економічних і соціальних умовах. Актуальною проблемою, одним з основних питань соціології, на сьогодні є питання специфіки соціальної взаємодії людей, зміст і внутрішні механізми цієї взаємодії. Ця проблема досліджувалася такими провідними російськими і українськими вченими, як А.В. Мудрик, Л.І. Міщик, О.Г. Карпенко, М.Б. Євтух, А.Й. Капська. Але й на сучасному етапі розвитку педагогічної науки і практики проблема соціалізації студентства потребує вивчення, особливо питання взаємовідносин між молоддю в період трансформації суспільства.

Метою цієї статті є дослідження відносин між такими феноменами, як сучасна трансформація суспільства, роль студентства в суспільстві, процес соціалізації суспільства.

Нашим завданням є визначення впливу змін, які відбуваються в сучасному інформаційному суспільстві, на процес соціалізації української студентської молоді та розробити шляхи уникнення негативного впливу. Що є проблемою даного дослідження? Проблема соціальної адаптації та розвитку молоді, зокрема, студентів. Саме під цим кутом зору вчені намагаються пояснити ті складнощі, з якими ми зустрічаємось у сучасних умовах розвитку нашого суспільства.

Кардинальні перетворення в усіх сферах соціально-економічного та культурного життя, формування нової системи ціннісних орієнтацій, супроводжуються процесом соціалізації молоді. Відбувається також реформування процесу навчання і виховання молодого покоління. Але необхідно пам'ятати, що під час трансформації суспільства, після комуністично-партократового минулого, не створено необхідних орієнтирів замість зруйнованих. Адже ідеали завжди необхідні, особливо оновленому, суспільству.

Зміни в сучасному суспільстві охоплюють різні напрямки: політику, економіку, соціальні відносини, освіту. Навчальний процес у вищому навчальному закладі орієнтований на високу якість підготовки фахівців у галузі новітніх технологій та її технічного, економічного та організаційного забезпечення. Але неможливо виховати високоякісного фахівця, не враховуючи процесу соціалізації під час його навчання в університеті. Для цього необхідно вивчати, дослідити, як впливають сучасні зміни на молодь, чого прагне молода Україна, яких кумирів вона сповідує та чого їй не вистачає. Це можливо зробити тільки після загального аналізу процесів, які відбуваються в різноманітних галузях життя країни.

Зміни (трансформації), які ми спостерігаємо зараз в українському суспільстві, свідчать про те, що ми виходимо на якісно новий рівень розвитку, який характеризується новим типом організації соціального життя людини, котра створює відповідні умови для

реалізації своїх духовних потреб. Це здійснення виявляється можливим через трансформацію суспільства від його індустріального типу до інформаційного, який базується на інформації або семантичному обміні та обслуговуючому виробництві. Ці зміни зумовлені низкою причин та виникають завдяки перетворенням в економічній, політичній та культурній сферах суспільства.

Слід зазначити, що поняття *трансформація* відображає визначний момент у розвитку сущого, який характеризується переходом до зруйнування старих основ від постійно накопичених ознак нового, становленням якісно нового стану предмета. Трансформація як момент розвитку предмета відображає перехідний стан від того, що вже було до того, чого ще нема, але що має бути [1]. Загальноприйняте визначення цього терміна є таким: *трансформація суспільства* – це процес зміни соціуму, який не визначається цілком перетворюючою, усвідомленою діяльністю людини [2]. Цей процес у певній мірі непередбачений з позиції інтерпретатора нашого часу, оскільки завжди соціальна практика не повністю відповідає соціальній теорії та висунутому їй ідеалу.

Соціальна трансформація – це період становлення нових соціальних форм, затвердження нових принципів соціального приладу та виникнення нових соціальних інститутів. Соціальна трансформація завжди зумовлена соціальними незгодами, революціями, реформаторською діяльністю історичної особистості, активністю нації, класу, народу. Для суспільства період трансформації означає відхилення, порушення існуючої соціальної традиції [1;4].

Боротьба, соціальна невизначеність, багатосценарність подальшого розвитку суспільства в кожний момент, необхідність вибору соціальних горизонтів методом випробувань при відсутності соціального досвіду, збільшення ролі суб'єктивного фактору та особливо політичної еліти в розвитку суспільства – все це характерно для періоду трансформації суспільства.

Процес зростання обсягів інформації, необхідної для вирішення будь-яких питань, привів у свій час не просто до інформатизації суспільства, а викликав інформаційний вибух, що довів неможливість подальшого продуктивного функціонування суспільства на старих засадах, адже взаємодія між людьми почала отримувати характер інформаційного обігу [3].

Зростання ролі інформації в соціальній сфері суспільства призводить до переоцінки критерію соціальної стратифікації, яким раніше виступала власність на засоби виробництва, відокремлюючи клас капіталістів і робітників: критерієм соціальної диференціації стає не матеріальна власність, а інтелектуальна, тобто нові завдання та професіоналізм.

Трансформації в українському суспільстві відбуваються на інших рівнях. Становлення української державності, інтеграція в європейське і світове співтовариство, відмова від тоталітарних методів управління державою і побудова громадського суспільства визначають основні напрями реформування навчально-виховного процесу в національній системі освіти України, передбачають орієнтацію на пріоритети духовної культури [1;3].

Історичний досвід доводить, що саме в такі періоди випробувань будь-якої держави на витривалість, у періоди історичних криз головна роль відводилася молоді. Бо саме молодь є суб'єктом та об'єктом суспільних перетворень.

Як відомо, студентство є найбільш соціально й політично активною частиною молоді. Але, на жаль, більша частина студентства на сьогодні є як пасивною щодо соціально-економічних відносин у суспільстві, так і в більшості аполітичною частиною суспільства. Виникає питання, чому так сталося? Розглянемо причини:

- це відсутність чітко визначеної державної ідеології, яка б виступила стимулюючим фактором активної діяльності студентства;
- посткомуністична кланова бюрократична система, яка не дає молодій людині змоги проявити себе, наприклад, у політиці [4].

Оскільки основною силою відродження будь-якої держави є її розумовий потенціал, спеціалістам різних галузей необхідно приділити особливу увагу проблемі розвитку нашої освіти та студентства, а не тільки розвитку політичного напрямку.

Активна життєва позиція студентів є необхідною умовою формування інтелігента нового типу. Характерними рисами цього типу є висока професійна підготовка, що має поєднуватися з високою суспільно-культурною, ідейно-політичною зрілістю, активна громадська позиція. Ці риси формуються як під впливом зовнішніх обставин, так і в наслідок внутрішніх мотивів.

Для швидкого та якісного розвитку сучасна Україна потребує фахівців високого рівня. Однак лише деякі студенти за умов економічної кризи, яка неминує веде й до культурного занепаду, отримують такі спеціальності, які їх цікавлять та захоплюють. Наслідком цього є недостатньо високий рівень підготовки молодих спеціалістів [3].

Поряд з цим, формування наукового світобачення, професійної компетентності безпосередньо пов'язане із залученням студентів до науково-дослідницької роботи. Це свідчить про те, що знання, світобачення знаходять реалізацію в умовах конкретної діяльності, а саме в науковій роботі. Участь у науково-дослідницькій роботі студентів завжди визначається специфікою, це дає можливість студентам зробити самостійний творчий внесок у розробку проблем певної галузі [4]. Участь студентів у науково-дослідній роботі сприяє виробленню наукового погляду на світ у цілому, на окремі галузі, що досліджуються. Формуються свідомість студентів, самовизначення і шляхи використання знань і ціннісних орієнтирів у виборі цілей. Наукове дослідження допомагає студентам більш глибоко опанувати ті навчальні дисципліни, які мають найважливіше значення для їх професійної підготовки. Відбувається розвиток соціальної активності особистості, що, безперечно, позитивно відбивається на подальшому житті студентів.

Як вже було вказано, українська вища освіта на межі тисячоліть переживає період ломки радянських та пострадянських ідеологічних стереотипів, намагаючись пристосуватися до умов, що склалися у країнах, передусім, західної Європи, і водночас зберегти свою національну самобутність. Тому виявляються такі встановлені сучасні вимоги до студента:

- оволодіння передовими інформаційними технологіями (цей процес йде досить швидко, більшість українських студентів, передових вузів має доступ до сучасних засобів передавання та зберігання інформації);
- оволодіння іноземними мовами (передусім англійською), що є необхідним у спілкуванні з закордонними студентами, науковцями, у справі обміну досвідом (не дивлячись на економічне становище держави, вища освіта України, базована ще на радянських традиціях наукового викладання, є на одному з вищих рівнів у Європі), у діловій сфері;
- вивчення української мови, що є державною, адже студентство як майбутній хребет наукової, культурницької та бізнесової еліти повинно гідно репрезентувати свою країну перед іноземними колегами.
- залучення студентів до активного культурного життя, участь у громадській діяльності.

Сучасне студентство повинно ґрунтуватися на свободі, що обмежена в рамках ліберального погляду викладачів на освіту плюс рівні можливості для всіх студентів.

Студентство нового тисячоліття повинно чітко усвідомити, що навчання за старою світоглядною парадигмою важливості матеріального цінностей неспроможне підготувати його до ефективних рішень третього тисячоліття. Це стосується фахівців багатьох профілів.

Для підтвердження вищезазначеного можна навести такі аргументи. По-перше, сучасна теоретична, тобто філософська, соціологічна, політична і культурологічна думка не спроможна сформулювати вихід із глобальної кризи соціального світу, котра виникла наприкінці ХХ ст. По-друге, практика минулих століть, що нагромадила досвід позитивного рішення проблем суспільного розвитку в умовах старого розподілу праці, також виявляється безпомічною в умовах виходу на передній край інтелектуальної власності або інформаційного типу розвитку світового суспільства. Вихід із утвореної ситуації слід шукати в тому, що треба скоріше засвоювати специфіку сучасного етапу наукової революції [4].

Сучасний студент повинен знати, що соціальний світ не розвивається за лінійними законами. Цей світ є результат імовірного процесу. Наприкінці ХХ століття і на початку ХХІ соціальний світ, як і його окремі підсистеми, не можна вже оцінювати за принципом аристотелівської логіки, котра розрізняє два класу явищ: *істинне* та *неправдиве*.

Які ж ведучі риси появи постіндустріального етапу розвитку, який сьогодні має стихійний характер? Відповідь тут одна – різке зростання ролі інтелекту людини в розвитку суспільства. Саме це ми і спостерігаємо в наш час. Але щоб людина «розкрилася», показала свої інтелектуальні здібності, їй потрібно пристосуватися до свого «навколишнього середовища».

Кожна людина є цінністю у своєму суспільстві, де вона народжується і розвивається. Кожна проходить етапи соціалізації. Сутність соціалізації є в тому, що в процесі її людина формується як член того суспільства, до якого вона належить. Французький соціолог Е. Дюркгейм, який один з перших звернув увагу на проблему соціалізації, підкреслював, що будь-яке суспільство намагається сформувати людину відносно тих універсальних моральних, інтелектуальних і навіть фізичних ідеалів, що вже в ньому є. Звісно, зміст цих ідеалів дуже відрізняється залежно від історичних традицій, особливостей розвитку, соціального і політичного строю суспільства, але в цей самий час у сучасних умовах соціалізація має багато характеристик, загальних та більш менш схожих для різних суспільств [5].

У сучасному розумінні *соціалізація* – це процес засвоєння індивідом соціального досвіду, системи соціальних зв'язків та відносин [6]. Відповідно процес соціалізації в різних суспільствах, зберігає специфіку, придбає низку універсальних рис, що пов'язано з глобальними загальносвітовими тенденціями.

Зміст процесу соціалізації визначається зацікавленістю суспільства в тому, щоб його члени успішно оволоділи ролями чоловіка та жінки (статеворольова соціалізація), щоб вони могли та хотіли компетентно приймати участь в економічному житті (професіональна соціалізація), створили міцну родину (сімейна соціалізація), були законослухняними людьми (політична соціалізація) [5; 6]. У цьому аспекті найбільш уваги приділяється молоді, студентам, що будують майбутню еліту держави. Слід мати на увазі, що вимоги до людини в тому чи іншому аспекті соціалізації пред'являє не тільки суспільство в цілому, але і конкретні групи та інститути соціалізації, особливості і функції яких зумовлює специфічний та неідентичний характер цих вимог. Зміст вимог залежить також від віку і соціального статусу людини, до якої вони пред'являються. Однак людина стає повноцінним членом суспільства, якщо вона є і суб'єктом соціалізації, що засвоює соціальні норми і культурні цінності в поєднанні з реалізацією своєї активності, саморозвитком та самореалізацією в суспільстві.

Планомірне створення умов для відносно цілеспрямованого розвитку і духовно-ціннісної орієнтації людини у процесі її соціалізації є соціальне виховання [7]. Розгляд процесу соціалізації особистості дозволяє поставити етичну проблематику в ряд важливіших проблем соціальної психології. Однак сьогодні ще є підстави говорити про евристичність та недостатній теоретичний рівень обґрунтування підходів до стилю життя, як психологічної категорії [6; 7].

Виходячи з того, що соціалізація не тільки лежить в основі соціального становища особистості, забезпечує взаємодію людей за допомогою засвоєння ними соціальних ролей та функцій, вона також є визначаючим фактором збереження та подальшого розвитку суспільства як цілісності. Тому кожне суспільство за допомогою різних організаційних механізмів впливу (інформаційно-освітніх, стимуляційних, регуляційних) прагне до формування жаданих – із точки зору суспільного ідеалу – соціальних якостей особистості. Поряд з цим відбувається також формування цінностей. Загальне визначення є таким: цінності – колективні уявлення про позитивну чи негативну значимість для людини і суспільства явищ, предметів реальної дійсності та їх властивостей, а також абстрактних ідей [5].

У кризові періоди розвитку суспільства, які пов'язані зі змінами соціально економічних відношень, у молодій незалежній державі ця проблема стає найбільш гострою. Нові соціальні умови відображаються, перш за все, у ціннісних орієнтаціях молодого покоління, яке входить у життя.

На сьогоднішній час можна визначити такий негативний вплив трансформації суспільства на процес соціалізації особистості студента. Головна проблема спостерігається у відсутності ідеалів у сучасній молоді. Це поволи призводить до зникнення культури в суспільстві. Відсутність будь-яких орієнтирів для студентської молоді сприяє виникненню таких явищ, як розпуста, наркоманія, розбій і навіть самогубство. Першим, хто повинен починати вирішувати цю проблему, має бути держава. Це загальновідомо. Але за п'ятнадцять років існування незалежної України діяльність у цьому напрямку ледь помітна. Позитивним моментом можна назвати відродження соціальної педагогіки. Саме ця галузь готує кваліфікованих соціальних робітників та педагогів, які надають допомогу різним соціальним стратам. Але держава не підтримує, не фінансує розвиток цього напрямку. Це стосується і виховного процесу, який повинен відбуватися в усіх навчальних закладах, від дитячого садочку до ВНЗ, але існує лише на папері. І не останнє місце може займати вплив засобів масової інформації з пропагандою жорстокості, розбещення та насилля. Але ж контроль за цим також здійснюють державні інстанції.

Молодь, студентство є одним з важливіших об'єктів соціального впливу різних інститутів дозвілля. Становище студентів та їх роль у суспільстві, функції і види діяльності, а також потреби, ціннісні орієнтації, світогляд значною мірою зумовлені характером соціально-політичного устрою, суспільними відносинами, традиціями. Саме це потрібно враховувати державі для виховання кожного покоління.

За даними дослідження ціннісних орієнтацій молоді [9], реалізація потреб та інтересів юнацтва в процесі соціалізації вирішується за допомогою самореалізації в соціальній групі. Треба нагадати, що самореалізація – це реалізація свого внутрішнього «Я», це створення самого себе, це становлення людини. Самореалізація починається з самопізнання, з оцінки своїх можливостей. Самореалізація особистості може мати різні форми. Вони можуть бути соціально цінними, соціально корисними, соціально допустимими, а також асоціальними та антисоціальними. Самореалізація молоді в соціальних групах неможлива без формування свого особистого стилю життя.

Соціалізація людини здійснюється в процесі її взаємодії з різноманітними та численними факторами, групами, організаціями, агентами, за допомогою різних

механізмів, які не тільки доповнюють одне одного, але й можуть бути суперечними. Виходячи з того, що формування особистості залежить від таких факторів, як її внутрішня спрямованість та її активність, можливо підійти до розгляду стильової проблематики інакше. Тобто ціннісні орієнтації молодих людей також будуються за їх спрямованістю та реалізуються в їх діяльності. Цей процес формування та розвитку ціннісних орієнтацій неодмінно пов'язаний з самореалізацією особистості, яка є детермінантою соціалізації.

Ціннісна структура, що визначена за допомогою анкетувань [9], свідчить про формування в нашому суспільстві типового для західного суспільства масового типу особистості, яка більш за все цінує своє особисте життя, орієнтована на власні цілі та лише на власні можливості їх реалізації. Це було підкреслено вище.

Отже, визначено негативний і позитивний вплив змін, які відбуваються в сучасному інформаційному суспільстві, на процес соціалізації української студентської молоді. Щодо негативного впливу, сьогодні особливо гостро постає проблема втрати інтересу до здобування знань, змінюється психологія молоді, на допомогу навчальному процесу прийшла комп'ютерна техніка, яка, поза всі її позитивні сторони, впливає на зменшення числа студентів, які читають, проводять дослідження за допомогою першоджерел. Розв'язання цих актуальних проблем можливе лише на основі широкого запровадження нових педагогічних технологій. Іншим негативним впливом є відсутність необхідних орієнтирів, ідеалів для молоді. Держава їх створює, але вони ще не впроваджені в суспільне життя. І останньою негативною рисою є недостатність фінансування соціальних програм з підтримки молоді.

Позитивним моментом є, по-перше, відкритість українського суспільства, яка дає можливість ознайомлюватись з розробками вчених провідних країн світу, які дають змогу державним закладам впроваджувати в навчальний процес нові інтерактивні технології навчання. По-друге, процес соціалізації молоді у сучасному суспільстві спрямовує молодь на реалізацію своїх потреб (соціальна значущість, соціальна оцінка), формує ціннісні орієнтації. По-третє, збільшується активність студентів, зростає їхня роль у житті суспільства.

Українська молода держава спостерігає безсумнівний процес трансформації суспільства, на різних рівнях якого відбувається інформаційний обмін. Умовам цього обміну підпорядковується й зовнішнє середовище, формуючи відповідний тип суспільства, у якому зв'язок між людьми має інформаційний характер. Характерні риси трансформації такі, як зміни принципів соціального складу в усіх сферах життя суспільства, руйнування старих соціальних інститутів, порушення ідеологічних традицій спостерігаються в сучасному українському суспільстві.

Вимоги суспільства до студентства змінюються відповідно до змін його потреб, що є природним процесом у розвитку молодої держави. Під час трансформації суспільства, що стає інформаційним, вимоги до студентів, майбутніх фахівців, збільшуються і стають жорсткіше. Перш за все, вимагається наявність важливих громадянських якостей особистості: відповідальності студента за себе, за свою поведінку та навчання. Сучасному студенту треба вміти вчитися, самостійно здобувати необхідну інформацію, логічно її опрацьовувати, приводити її до системи і вміти використовувати для рішення професійних задач. Кожний студент повинен розраховувати тільки на себе, оскільки на цей час держава ще вирішує проблему виховного ідеалу в національній системі виховання і проблему соціальної допомоги і захисту. Студент, майбутній фахівець повинен мати здібність не тільки ставити, але й вирішувати нові завдання за своєю спеціальністю, що диктує життя.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кривега Л.Д. Мировоззренческие ориентации личности в условиях трансформации общества. – Запорожье: ЗГУ, 1998. – 248 с.
2. Основні поняття і терміни педагогічної соціології: Словник. – К.: НІП АПН України, 1995. – 82 с.
3. Молодь і соціальний розвиток на сучасному етапі. Збірник статей за матеріалами міжнародної науково-практичної конференції. – Ч. 2 / За заг. ред. Л.І. Міщик. – Запоріжжя: «Просвіта», 1998. – 128 с.
4. Социальная философия. Учебник / Под общ. ред. В.П. Андрущенко, Н.И. Горлача. – К.-Харьков: Издательский центр «Единорог», 2002. – 736 с.
5. Мищик Л.И. Профессиональная подготовка социального педагога (педагогический психологический и управленческий аспекты) – Запорожье: ИПК «Запоріжжя», 1996. – 104 с.
6. Мудрик А. В. Социальная педагогика: Учеб. для студ. пед. вузов / Под ред. В.А. Сластенина. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 200 с.
7. Пальчевський С.С. Соціальна педагогіка: Навчальний посібник – К.: Кондор, 2005. – 560 с.
8. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua>.
9. Соціологічні опитування. – <http://www.agronmc.com.ua>

УДК 371.8 – 055.2 : 371.132

ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА ЯК СОЦІАЛЬНО- ПЕДАГОГІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Голованова Т.П., к. пед. н., доцент

Запорізький національний університет

Визначено сутність і особливості педагогічної підтримки як соціально педагогічного механізму формування гендерної рівності студентської молоді. Розкриваються й обґрунтовуються соціально-педагогічні механізми формування гендерної рівності студентської молоді в умовах соціальної взаємодії „факультет – громадська організація”.

Ключові слова: гендерна рівність, соціалізація студентської молоді, педагогічна підтримка, особистісно орієнтований підхід, гуманістичний світогляд, права людини, діалогічне спілкування, особистісно орієнтована ситуація, соціально-педагогічний механізм.

Голованова Т.П. ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ ПОДДЕРЖКА КАК СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЙ МЕХАНИЗМ ФОРМИРОВАНИЯ ГЕНДЕРНОГО РАВЕНСТВА СТУДЕНЧЕСКОЙ МОЛОДЕЖИ / Запорожский национальный университет, Украина.

Определены сущность и особенности педагогической поддержки как социально-педагогического механизма формирования гендерного равенства студенческой молодежи. Раскрываются и обосновываются социально-педагогические механизмы формирования гендерного равенства студенческой молодежи в условиях социального взаимодействия „факультет – общественная организация”.

Ключевые слова: гендерное равенство, социализация студенческой молодежи, педагогическая поддержка, личностно ориентированный подход, гуманистическое мировоззрение, права